

Kryžiaus žygiai

Parengė: Mintautė Valiuškytė 3 e

Istorija

Kryžiaus žygiai buvo krikščionių vykdomos 11 - 14 a. karinės ekspedicijos norint iš musulmonų susigrąžinti Šventąją žemę. Žodis kryžius kilęs iš lotyniškojo *crux*. Pagal Bibliją krikščionys turi turėti kryžių. Taip atsirado kovotojai pasivadinę kryžiuočiais. Jie vilkėdavo apsiaustus (tunikas) su ryškiais siuvinėtais raudonais kryžiais, kad matytųsi, jog juos valdo kryžius ir jie Kristaus kariai.

Kryžiaus žygių priežastys:

- Buvo pablogėjusios gyvenimo sąlygos kryžiaus karo išvakarėse (badas, epidemijos).
- Feodalų sūnūs ieškojo žemės ir turtų (nes buvo įvesta majorato teisė)
- Buvo pasikeitęs jėgų santykis tarp Rytų ir Vakarų. Popiežius tikėjosi išplėsti savo įtaką Rytuose, nes Bizantija buvo nusilpusi.
- Daugelis tikėjo, jog dalyvavimas kryžiaus žygyje išpirks nuodėmes.

Pirmasis žygis (1095 - 1099)

Pagrindinė kryžiuočių kariuomenė, kurią daugiausiai sudarė prancūzų ir normanų riteriai, susirinko Konstantinopolyje ir pasuko ilgam bei sunkiam žygiui per Anatoliją. Jie užėmė Antiočą (Antioch, 1098 m. birželio 3 d.) ir galiausiai žiauriuose mūšiuose Jeruzalę (1099 m. birželio 15 d.).

Antrasis žygis (1147 - 1149)

Antrajam žygiui buvo pavesta vadovauti Prancūzijos karaliui Liudvikui VII ir Vokietijos imperatoriui Konradui III. Nors šiam žygiui buvo sutelkta daug karių, jis baigėsi visiškai nesėkme. Ir pirmajame, ir antrajame žygyje tęsėsi žiaurus žemių, per kurias žygiavo kryžiuočiai, apiplėšimas. Kryžiuočiai stengėsi užimti Damaską, kėlusį pavojų Jeruzalei, bet jiems to padaryti nepavyko. 1187 m. mirus karaliui Balduinui IV, Jeruzalė buvo užimta turkų seldžiukų, vadovaujamų sultono Saladino, kuris sukūrė didelę ir galingą valstybę su centru Egipte.

Trečiasis žygis (1189 - 1192)

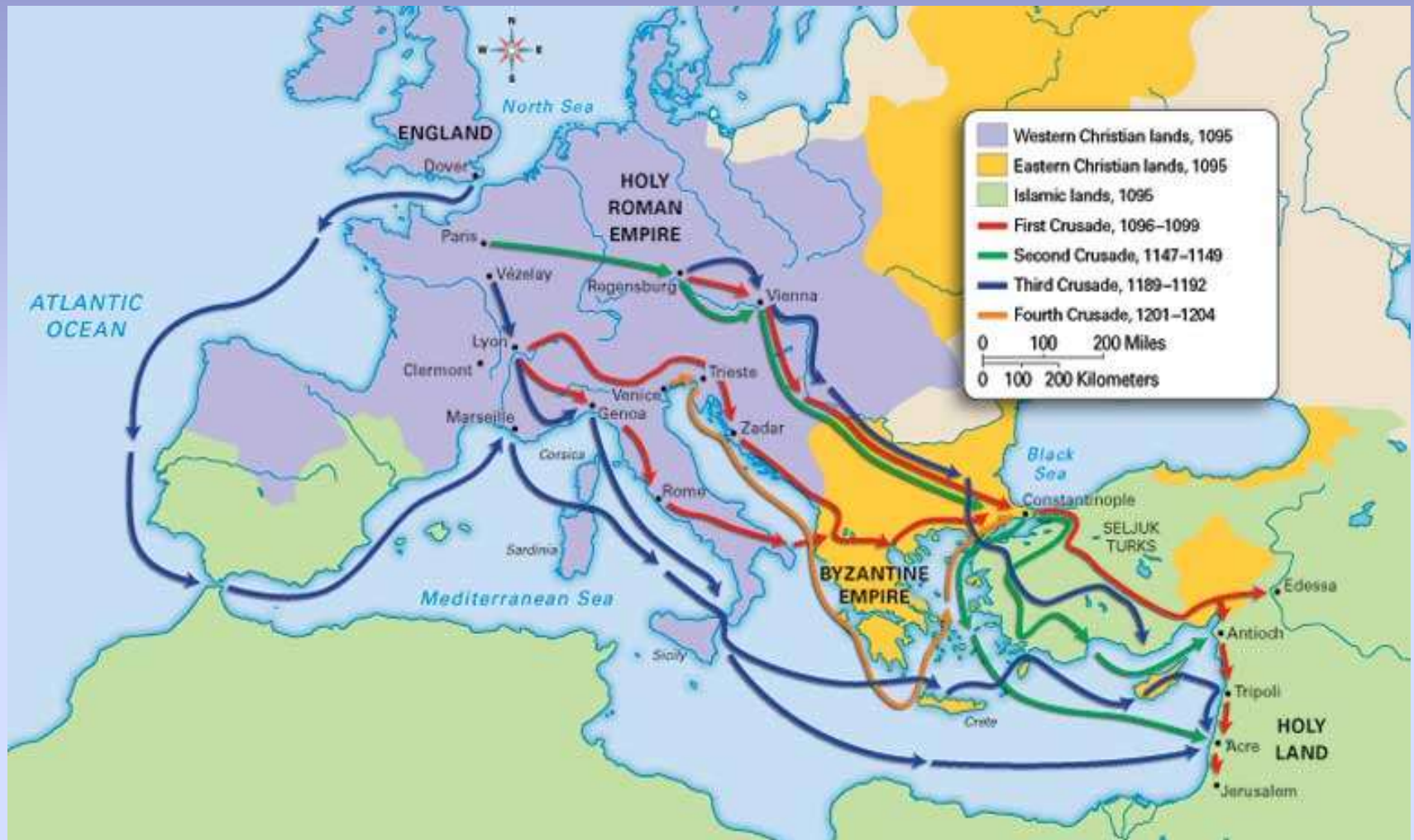
Prieš Saladiną Europoje buvo suformuotas naujas – trečiasis kryžiaus žygis. Jame dalyvavo prancūzų, anglų ir vokiečių kariai, kuriuos į priekį vedė žinomos asmenybės: vokiečiams vadovavo imperatorius Frydrichas I Barbarosa, prancūzams – karalius Pilypas II Augustas, o anglams – Ričardas I Liūtaširdis. Tačiau Barbarosa žuvo nepasiekęs Palestinos, tad daugelis vokiečių karių grįžo atgal į Europą. Kryžiuočiams pavyko užimti Kipro salą, o vėliau Akros miestą Viduržemio jūros pakrantėje. Tačiau galutinio tikslo – Jeruzalės – užimti jiems nepavyko. Rietenos tarp kryžiuočių vadovų lėmė šio žygio nesėkmę.

Ketvirtasis žygis (1202 - 1204)

XIII a. pr. popiežius Inocentas III sušaukė Europą į naują kryžiaus žygį. Tačiau į žygį susirinkę kryžiuočiai Palestinos nė nepasiekė. Jie nusitaikė ne į musulmonus, o į krikščioniškąją Bizantiją. Šiame žygyje svarbią rolę suvaidino Venecijos pirkliai. Nors puolimo tikslu buvo pasirinktas Egiptas, bet pirkliai labiau buvo suinteresuoti sužlugdyti savo konkurentę Bizantiją, todėl įkalbėjo kryžiuočius pasukti į Konstantinopolį. 1204 m. žygeiviai užėmė Konstantinopolį ir sukūrė Lotynų imperiją.

4 Kryžiaus žygiai

Vaikų žygis (1212)

1212 m. birželio mėn. Prancūzijos kaime atsirado piemenukas, vardu Štefanas, pareiškęs esąs Dievo pasiuntinys, pašauktas tapti krikščionių vadu ir vėl užkariauti Pažadėtąją žemę. Jis apkeliavo visą šalį ir visur jo kalbos bei rodomi stebuklai sulaukdavo didelio entuziazmo. Netrukus daugelyje vietovių atsirado berniukų, kryžiaus žygių skleidėjų, paskui kuriuos sekė didžiulės minios žmonių, jie ėjo su kryžiaus ženklais, lydimi dainų.

Galų gale Prancūzijos karalius nusprendė sustabdyti šį beprasmingumą, įsakęs jaunesiems nedorėliams grįžti namo. Dalis vaikų pakluso įsakymui ir grįžo, bet didžioji dauguma neatkreipė dėmesio į karaliaus įsakymą ir greitai į šį fantastišką renginį įsitraukė ir suaugusieji, į doros kelią sugrįžę vagys bei nusikaltėliai. Žygis vis labiau augo ir stiprėjo. Priėję Marselį vaikai sulaukė dviejų vergų pardavėjų pasiūlymo nuvežti juos į Siriją. Taip daugelis iš jų pateko į vergiją.

Kryžiaus žygiai prieš musulmonus

Žygis	Metai	Eiga
Pirmasis kryžiaus žygis	1096-1099	<p>Žygi paskelbė popiežius Urbonas II Klermone 1095 m. 1096 m. į žygi išsiruošė varguomenė. Nemaža dalis žuvo Mažojoje Azijoje per susirėmimą su turkais seldžiukais. Į žygi tais pat metais išsiruošė riteriai. 1099 m. jie užėmė Jeruzalę. Pirmo žygio metu kryžiuočiai įkūrė:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jeruzalės karalystę, • Antiochijos kunigaikštystę, • Edesos ir Tripolio grafystes.
Antrasis kryžiaus žygis	1147-1149	Jo metu kryžiuočiai nesėkmingai bandė užimti Damaską.
Trečiasis kryžiaus žygis	1189-1192	Nepavyko atsiimti 1187 m. turkų užimtos Jeruzalės.
Ketvirtasis kryžiaus žygis	1202-1204	Kryžiuočiai užėmė Bizantijos sostinę Konstantinopolį ir įkūrė kryžiuočių Lotynų imperiją.
Vaikų žygiai	1212	Tūkstančiai vaikų žuvo kelyje į Artimuosius Rytus arba buvo vergų pirklių parduoti į vergiją.
Penktasis kryžiaus žygis	1217-1221	Žygis buvo nukreiptas prieš Egiptą, bet baigėsi nesėkmingai.
Šeštasis kryžiaus žygis	1228-1229	Kryžiuočiai užėmė Jeruzalę, bet ją 1244 m. vėl atkariavo musulmonai.
Septintasis kryžiaus žygis	1248-1254	Nesėkmingai buvo puolamas Egiptas.
Aštuntasis kryžiaus žygis	1270	Buvo puolamas Tunisas bet irgi nesėkmingai.

Kryžiaus žygių padariniai ir reikšmė

Kiekvienas Kryžiaus žygis sukėlė daug nemalonumų: daugybė žmonių prarado savo gyvybes, daugybė miestų buvo apiplėšta, žmonės gyveno apimti baimės. Tačiau be Kryžiaus karų Europoje nebūtų įvykę ir teigiamų pokyčių, pvz.:

- Pagyvėjo prekyba, sustiprėjo šiaurės Italijos miestai (gabeno Kryžiaus žygių dalyvius į Konstantinopolį).
- Paspartėjo socialiniai procesai Vakarų Europoje: XII – XIII a. pradėjo nykti baudžiava
- Žygių metu nublanko religiniai idealai.
- Europiečiai pradėjo auginti ryžius, citrinas, abrikosus, išmoko gaminti šilkinis audinius, veidrodžius.

Šaltiniai:

<http://www.infoturkija.lt/istorija/kryziaus-zygiai/>

<http://mokslai.lt/referatai/referatas/30728.html>

<http://katbaz.weebly.com/kry382iaus-karai.html>

Ačiū už dėmesį 😊